

МОТИВАЦИЯ - ОДНА ИЗ ВАЖНЫХ ФУНКЦИЙ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛА

Штагер Г.Н., ассистент, Стешенко И.И., ст. преподаватель, Савенко Н.Н., доцент

Харьковская государственная зооветеринарная академия, г.Харьков

Аннотация. Руководителю важно понимать, какой именно мотив, какая потребность имеет значение для его персонала, что наиболее актуально в текущий момент.

Ключевые слова: мотивация, персонал, управление, менеджер.

MOTIVATION – ONE OF IMPORTANT FUNCTIONS of EFFECTIVE MANAGEMENT of PERSONNEL

Shager G.M., an assistant, Steshenko S.S., a seniour instructor, Savenko M.M., a reader

Kharkiv State Zooveterinary Academy, Kharkiv, Ukraine

Summary. A leader is important to understand is which one reason, what necessity matters for his personnel, that most topically in current moment.

Key words: motivation, personnel, management, manager.

УДК 378/147

ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ

Гридинський І.П., старший викладач

Кібенко Л.М., старший викладач

Очаковська К.В., викладач

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотація. У даній статті аналізується педагогічна теорія і практика професійно-орієнтованого навчання іноземній мові на немовних факультетах вузів в процесі його історичного розвитку, а також розкривається сутність і зміст на сучасному етапі навчання.

Ключові слова: іноземна мова, професійно-орієнтоване навчання іноземній мові, немовні факультети, профільний напрям, профілююча дисципліна, читання.

Актуальність проблеми. Роль дисципліни «Іноземна мова» на немовних факультетах вузів значно зростає у зв'язку з тим, що іншомовне спілкування в сучасних умовах стає істотним компонентом майбутньої професійної діяльності фахівця. Звідси особливої актуальності набуває професійно-орієнтований підхід до навчання іноземній мові на немовних факультетах вузів. Професійно-орієнтоване навчання іноземній мові визнається в даний час пріоритетним напрямком в реформуванні освіти.

В кінці 60-х років ХХ століття дисципліна «Іноземна мова» стає засобом підвищення рівня знань в рамках спеціальності і формування професійної спрямованості студента. Розглядаючи іноземну мову як засіб формування професійної спрямованості майбутнього фахівця, потрібно зазначити, що при вивченні професійно-орієнтованого мовного матеріалу встановлюється двосторонній зв'язок між прагненням студента придбати спеціальні знання і успішністю оволодіння мовою.

Величезний внесок у розробку теорії професійно-орієнтованого викладання іноземної мови вніс М.В. Ляховицький. Він аргументував принцип професійної спрямованості навчального матеріалу при вивченні іноземної мови на немовних факультетах. Автор зазначає, що вивчення іноземної мови повинно бути не самоціллю, а засобом досягнення мети в підвищенні рівня освіченості, ерудиції в рамках своєї вузької спеціальності. Врахування специфіки профілюючих спеціальностей повинно проводитись за наступними напрямками: робота над спеціальними текстами; вивчення спеціальних тем для розвитку усного мовлення; вивчення словника-мінімуму за фахом; створення викладачами посібників для активізації граматичного та лексичного матеріалу студентів.

Особлива увага приділялася організації профільного навчання іноземній мові. Розроблена дослідниками система координації виключала можливість проходження студентами матеріалу іноземною мовою до того, як вони прослухають курс лекцій з профілюючих дисциплін. У 70-х роках ХХ століття з метою отримання більш міцних професійних знань пропонувалося використовувати на заняттях з іноземної мови на немовних факультетах країнознавчий коментар.

Відзначалось, що короткі коментарі країнознавчого або лінгвокраїнознавчого характеру чітко виявляють зв'язок практики навчання іноземній мові зі змістом програм інших дисциплін і роблять позитивний вплив на придбання студентами немовних факультетів більш глибоких професійних знань.

У 70-80-ті роки ХХ століття на немовних факультетах вузів зростає інтерес до дисципліни «Іноземна мова», а саме до проблеми самостійної роботи студентів з поповнення своїх професійних знань засобами іноземної мови. Такий інтерес пояснюється тим, що в умовах зростання обсягу професійних знань, необхідних майбутньому фахівцю, важливо навчити його орієнтуватися в потоці інформації з обраної спеціальності. Звідси велика увага приділяється підбору високоінформативних професійних текстів та розробці системи вправ до них. Основною метою навчання іноземній мові на даному етапі є навчання читанню літератури з урахуванням професійних потреб майбутнього фахівця. Вченими було зроблено висновок, що використання джерел на базі іноземних мов найчастіше переслідує наступні цілі: знайомство з літературою, публікаціями з певної теми; з'ясування основних напрямків і тенденцій зарубіжних дослідників у певній галузі. Для реалізації перерахованих цілей, потрібні наступні види читання, такі як: ознайомлювальне, пошукове, оглядове.

У 90-і роки ХХ століття змінюється ставлення до іноземної мови як до навчальної дисципліни у зв'язку зі зміною політико-економічної ситуації в країні. Основною метою його вивчення на немовних факультетах вузу стає навчання іноземній мові як реального засобу спілкування між фахівцями різних країн. Розвиток всіх мовних навичок (читання, говоріння, письмо та аудіювання) набуває професійно-орієнтованого характеру. На думку вчених, навчання потребує впровадження нових методів і технологій, які сприяють розширенню кругозору та підвищенню професійної компетентності майбутніх фахівців. Адекватність процесу навчання реальному процесу комунікації стає однією з методичних вимог до процесу професійно-орієнтованого навчання іноземній мові.

На думку дослідників, функціонально-понятійний підхід до організації мовного матеріалу дозволяє використовувати його для вирішення більш складних творчих комунікативних завдань з мінімальною кількістю перекладних операцій і з меншою кількістю мовних помилок. Це має велике значення при професійно-орієнтованому навчанні іноземній мові на немовних факультетах, оскільки майбутній фахівець повинен навчитися впізнавати і класифікувати явища культури, науки та інших сфер діяльності в такій же мірі, в якій він дізнається про мовні факти. Впровадження у викладання іноземних мов функціонально-понятійного підходу зближує його з тим напрямом, який отримав назву «іноземний (англійський) для професійного спілкування» (Language (English) for Specific Purposes - LSP (ESP)). Біля витоків даного напрямку стояли такі вчені як П. Стрєвенс, Дж. Івер, Дж. Уеллс. Датою народження англійської для професійного спілкування прийнято вважати 1962-й рік, коли була висунута теорія, згідно якої англійська мова варіюється залежно від змісту переданої інформації і, таким чином, можливо виділити певні формальні характеристики, відрізняючи мову фахівців різних сфер професійної діяльності. У пошуках засобів оптимізації процесу навчання професійно-орієнтованому читанню, англійські методисти звернулися до вивчення потреб студентів, і тих цілей, які вони ставлять перед собою перед початком занять. В даний час немає загальноприйнятого визначення терміна «англійська для спеціальних цілей», проте більшість дослідників сходяться на думці, що спеціальна мова не існує окремо від спільної мови, а є її складовою частиною і взаємодіє з нею в повному обсязі. Теорія і практика викладання мови для спеціальних цілей була продиктована потребами міжнародного спілкування та звичайною стратифікацією мовних одиниць залежно від сфери діяльності людини. Однією з переваг методики навчання Б8Р є адаптація навчальних програм під потреби конкретних груп студентів. При складанні програми Б8Р особлива увага приділяється текстовому матеріалу, який є мотивуючим фактором для студентів.

Нині теоретичні та практичні дослідження в галузі навчання Б8Р тривають, а сам напрямок стає надзвичайно популярним у багатьох країнах світу у зв'язку зі зростаючими потребами фахівців різного профілю.

Специфіка навчання іноземній мові, наприклад, на факультеті ветеринарної медицини полягає в орієнтації на професійні потреби майбутніх фахівців ветеринарної медицини, які переважно пов'язані з необхідністю читати спеціальну літературу та документи, спілкуватися із зарубіжними колегами на професійні теми іноземною мовою. З огляду на виявлені потреби майбутніх ветеринарних лікарів, програма навчання повинна включати формування, розвиток і вдосконалення необхідних професійно-орієнтованих іншомовних навичок і умінь. Основна увага має бути зосереджена на професійно-значимому читанні через обмежену кількість навчального

часу, відведеного на даний предмет, що не відповідає все більш складними та високим вимогам, що пред'являються до професійних знань фахівців ветеринарної медицини.

Головною вимогою професійно-орієнтованого навчання іноземній мові стає необхідність наблизити зміст і методи її викладання до практичних потреб студентів. Для цього потрібне ретельне вивчення завдань і цілей, що стоять перед певним контингентом студентів, обов'язкове урахування їх інтересів і мотивацій. У першу чергу це відноситься до відбору матеріалу, його критичного осмислення, урахування професійної специфіки студентів і рівню мовної компетенції.

У завдання професійно-орієнтованої діяльності викладача вузу входить організація навчальної інформації таким чином, щоб вона впливала на студентів, з оглядом на їх професійні потреби, які б спонукали їх вчиняти дії, спрямовані на задоволення виникаючих потреб.

На заняттях з іноземної мови студенти мають змогу, по – перше, цілеспрямовано ознайомлюватись з досвідом викладача. Для цього викладач демонструє студентам в ході заняття прийоми і способи навчання мові, зокрема читанню; по-друге, вони мають змогу виконувати комплекс методично-спрямованих завдань і осмислювати виконуючі ними дії у власній навчальній діяльності; і по-третє, студентам надається максимальна іншомовна активність в звичайних або спеціально-створених навчальних ситуаціях. В результаті студенти краще засвоюють запропонований матеріал, а педагогічне спілкування між викладачем і студентами в процесі професійно-орієнтованого навчання носить характер «відтвореного».

Специфіка педагогічного спілкування при навчанні читанню відрізняється характером взаємодії: при навчанні читанню контакт здійснюється за допомогою письмових та усних завдань, що передують тексту, різного роду інструкцій, завдань, коментарів до тексту. За їх допомогою викладач керує процесом розуміння тексту студентами. Це не означає, що педагогічна діяльність з навчання читанню переважно виключає усне спілкування викладача і студента. Педагогічне спілкування при навчанні читанню можна визначити як опосередковане (через текст), так і безпосередньо комунікативну взаємодію студента і викладача, в процесі якої відбувається формування, розвиток і вдосконалення навичок і вміння читати, здійснювати контроль і самоконтроль за роботою студента. Успішність навчальної діяльності викладача іноземної мови може бути забезпечена лише за умови правильної організації педагогічного спілкування на занятті. При розгляді читання як однієї з форм професійного спілкування особливі вимоги висуваються до відбору текстів, у яких на перший план виступають параметри, що забезпечують інформативність, визначеність основних ідей тексту, його задум, розуміння яких формує мету професійно-значимого читання.

Висновки

Проведений аналіз науково-методичних джерел показав, що термін «професійно-орієнтоване навчання» вживається для позначення процесу викладання іноземної мови в немовному вузі, орієнтованого на читання літератури за фахом, вивчення професійної лексики і термінології, а останнім часом і на спілкування у сфері професійної діяльності. Професійно-орієнтоване навчання іноземній мові на немовних факультетах вузів не зводиться тільки до вивчення «мови для спеціальних цілей». Існують деякі особливості, характерні для специфічного контексту використання мови, з якими студенти, ймовірно, зустрінуться в реальних ситуаціях спілкування. Разом з тим, необхідно враховувати, що знання професійної лексики і граматики не можуть компенсувати відсутність знань і вмінь, що дозволяють його здійснити, тобто не існує цілісного формування комунікативної компетенції. Сутність професійно-орієнтованого навчання іноземній мові полягає в його інтеграції із спеціальними дисциплінами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно важливих якостей особистості. Іноземна мова в даному випадку виступає засобом підвищення професійної компетентності та особисто-професійного розвитку студентів та є необхідною умовою успішної професійної діяльності фахівця - випускника сучасної вищої школи, здатного здійснювати ділові контакти з іншомовними партнерами.

Література

1. Ляховицкий М.В. О некоторых базисных категориях методики обучения иностранным языкам / М.В. Ляховицкий // Иностранные языки в школе. – 1973 - № 1. – С. 5-9.
2. Образцов П.И., Иванова О.Ю. Профессионально-ориентированное обучение иностранному языку на неязыковых факультетах вузов / П.И. Образцов, О.Ю. Иванова // Учебное пособие / Под ред. П.И. Образцова. – Орел – 2005. – 125 с.
3. Серова Т.С. Лексические упражнения в профессионально-ориентированном чтении на иностранном языке. Лексические аспекты в системе профессионально-ориентированного обучения иноязычной речевой деятельности / Т.С. Серова // Межвуз. сб. науч. тр. – Пермь – 1988.

4. Скрозникова В.А., Боданкина Р.М. Страноведческий комментарий как одна из форм реализации межпредметных связей В.А. Скрозникова, Р.М. Боданкина // Иностранные языки в высшей школе. – 1978 – № 13. – С. 25-29.
5. Фоломкина С.К. Обучение чтению на иностранных языках в неязыковом вузе / С.К. Фоломкина // Учебно-методическое пособие для вузов. – Москва– 1987. – с. 5-9.
6. Hutchinson T. Project English / T.Hutchinson // Teacher's book. – 3-d ed. Oxford; Oxford University press – 1988.- P. 6-8.

К ВОПРОСУ О ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОМ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ

Гридинский И.П., ст. преподаватель, Кибенко Л.М., ст. преподаватель, Очаковская К.В., преподаватель

Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков

Аннотация. В данной статье анализируется педагогическая теория и практика профессионально-ориентированного обучения иностранному языку на неязыковых факультетах вузов в процессе его исторического развития, а также раскрывается его сущность и содержание на современном этапе.

Ключевые слова: иностранный язык, профессионально-ориентированное обучение иностранному языку, неязыковые факультеты, чтение.

AS FOR TEACHING OF FOREIGN LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES.

Grydynskiy I.P., senior instructor, Kibenko L. M., senior instructor

Ochakovska K.V., instructor

Kharkiv state zooveterinary academy, Kharkov

Summary. pedagogical theory and practice of vocational training to a foreign language at non-linguistic faculties in the process of its historical development have been analyzed in this article. Moreover, the article shows the essence and the subject matter of such type of teaching.

Key words: foreign language, teaching of language for specific purposes, non-linguistic departments, reading.